

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 10 kr, minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 80 kr. Nyültér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDARÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Szélbal — széljobb.

Arad, január 30.

Az ultramontán fölforgató mágnás és főpapi anarkista szövetkezet, mely az Eszterházy Miklós Móríc palotájában napok óta fujja a népbolondítás követ, végre egybeállította az új párt programját, és megkeresztelvén azt, avval a bizonyos szocialista olaj csöppel föl is kenték a szent harczra. Aza körülmény, hogy a haza szabadelvű fejlődése elleni adáz harcz régen megindult, mielőtt a sötétben sorakozott ellenség határozott programmal bíró pártul szervekedett volna, mutatja, hogy a gonosz, hazaelleszelő célok megvalósítására szolgáló eszközöket, fegyvereket rejtegették, és csak most állapodtak meg abban, hogy megnyit engedjenek kilátszani belőlük a fekete toga alól.

Hogy nemes célok felé meg nem engedett utakon is lehet haladni, az in thesi megállhat, de a gyakorlatban nem igen találunk rá példát, mert a jóakarattal természeténél fogva ellenkezik a rossz cselekedett; ellenben egészen bizonyos az, hogy a kik rosszra törnek, szükségképen gonosz és tisztességtelen eszközöket is használnak a céljaikra.

Hogy mit akar nálunk a feudál-klerikális fakció, az ismeretes; de hogy miképen és mily eszközökkel akarja tervét megvalósítani, azt csak tegnap óta tudjuk, a midőn az új pártot és annak programját végképen megállapították.

Hát először is magának a pártnak az elnevezésében egy óriási, csaknem merésznek mondható hazugság

rejlik. Tudjuk nagyon jól, hogy ez a párt nem keresztény, még csak nem is katolikus, hanem a tulzó és felekezeti türelmetlenségével a kedélyek békéjét folyton veszélyeztető ultramontán érdekeknek támogatására alakult, hogy a kath. dogmáknak érvényét és a kath. klerus hatalmát állítólag veszélyeztető egyházpolitikai törvények ellen országos harczot indítson. Ehhez képest ott, a hol már is próbálkozott a közélet terén, magát katolikus néppártnak nevezte. Tegnap óta levette czégeről a katolikus jelzöt, a mit ugyan csak helyeselni tudnánk abból a szempontból, hogy a vallást nem keverik a közélet párttusáiba, de hát ök a régi czimet nem azért hagyták el, és nem is restellik pártjuk célját akként körvonalozni, hogy az a társadalmunk keresztény jellegét megóvjja és hazánkban a kath. egyházon valamint egyáltalában a kereszténységen ejtett sérelmeket orvosolja. Tehát a római zsoldosok nemcsak a katolikus egyházon, hanem egyáltalában a kereszténységen ejtett sérelmek orvoslására szövetkeznek. Torquemada és Arbuez megfordulnának sirjaikban ha ezt a hallatlan léhaságot tudomásul vennék. Luther és Tetzcel, Tilly és Gusztáv Adolf szellemei ölekeznek és közös akcióra kelnek csak azért, mert a magyar törvényhozás merészkedett oly törvényeket hozni, melyek a többi művelt államokban régen fennállanak, annélkül, hogy akár a kath. egyházon, akár egyáltalában a kereszténységen sérelem esnék.

De hát ha még csak ennyiből állana az egész. Nagyobb baj is van ám itten! A derék urak, a kik otthon ugyancsak vigyáznak a saját vadászterületeikre, betörték a szélbaliak tilosába. Már hogy néppártnak nevezik magukat, az is injuria, de hogy még ugyanazzal a maszlaggal is akarják ezt a népet táplálni a mi eddig kizárólag a szélbaliak malom alatti konyháján lett kotyvasztva, ez már istentelenség. Azt mondja a néppárti program az ó 4-től 11-ig terjedő pontozataiban, hogy ő igazságosabb adórendszer megalkotását, a hazai viszonyainknak megfelelő adómentes lét minimumnak törvényes megállapítását és a börze adó behozatalát fogja követelni, egyben pedig szorgalmazni a cenzus és a választókerületek beosztásának szabályozását.

Ez a tétel perze az Eszterházy Miklós Móríc palotában hangzik így, Csáktornyan azonban majd így fogják szövegezni: »Követeljük, hogy a szegény ember — akár napszámos vagy kisiparos — ne fizessen semmi adót, a mi ez által hiányoznék, az pótoltsék a gazdag zsidókra szabandó nagyobb és igazságosabb adó kivétel által. A választó jog pedig adassék meg minden jó erkölcsű polgárnak a ki a 20 évét betöltötte.

Mi marad a szélbálnak, ha a néppárt is ugyanezeket a honmentő igazságokat prédikálja természetesen ugyanannak a publikumnak? — Es ez utóbbi körülmény képezi sajátképen az összeütközés esetét a két népboldogító

Az „Aradi Közlöny“ tárczája.

A kik mulatni jöttek.

Irta: Cabrette E.

Duflest ur és neje a földszinten ülnek.

— Kedves barátom egyszer kegyeskedik nekem egy kis szórakozást nyújtani és akkor is oly kevés gondot fordít a kényelmemre. Egy udvarias férj jobb helyekről gondoskodott volna, de ön azt tartja: Eh! ugy is jó önnek!

— De édesem, az első sorban ülünk, — mindenik jegyet nyoloz frankom bánja, az udvari páholyba nem ülhetünk.

— Azt hiszi, én az udvari páholyokról álmodozom? Ön perze ugy gondolkozik, hogy én annak szegyenére válnék? Köszönöm, — hogy azért hozott színházba, hogy ilyen bókot mondjon nekem.

— Dehogy is! csak arra a szemrehányásokra válaszoltam, hogy nem gondoskodtam a kényelmedről. Odamentem a színházi pénztárhoz, kérdeztem: Hogy a legelső hely? Azt mondták: 8 frank! Leszurtam egész készséggel.

— Ah! tehát ön elprédált 16 frankot, a nélkü, hogy meggyőződött volna, hogy milyenek a helyek; Felküdhettek volna a kakastölőre!

— Ugyan! A kakastölőre! Te már tulzásba mégy! Ez már hóbot!

— Köszönöm az újabb bókot! Látszik,

hogy a szivedből szakadt az a 16 frank, meg is akarsz lakoltatni érte! Mintha az én hibám volna, hogy magára sóztak két rossz helyet.

— Semmit se sóztak rám! Megnéztem a nézőtér tervrajzán, ami a pénztárba van.

— Igen! De meg se nézte, hogy kényelmese, elég puhák-e?

— Hiszen csak nem jön be az ember nappal a színházba, hogy a helyét megtapogassa!

— Miért ne? Hát a piacon nem meg tapogatják a csirkét, libát, mielőtt megvennék?

— Azután nappal sötét is van.

— Mire való a lámpa?

— Oh!

— Miért oh? Azt akarja mondani, hogy egész Párisban nem találni egy lámpát? Perze, ön minden fáradságot sajnált a kényelmemért. Es most lenyomnak erre a kőkemény székre...

— Ne hozassak egy párnát?

— Párnát! Amit az egész világ használ? Nem hozatna egy bokrétát is, amit valami páholy sarokban feledtek?

— Kedvesem, ha virágot óhajtasz, — rögtön futok...

— Ha egy csepp gondja volna az egészségemre, tudhatná, hogy az illattól elszédülök...

— Bocsánat — elfeledtem...

— Perze, hogy elfeledte. Egy gyöngéd férj már azt is észrevehette volna, hogy itt milyen parfume szag van. Oda kellene menni az ajtónállóhoz, hogy nyissa ki egy kissé az ajtót.

— Szívesen kedvesem, de látod, az előadást megkezdték és az egész sort föl kellene állítanom.

— Perze, ön másokat nem akar háborgatni, csak a gyermekei anyját!

— Azután nem is engedné senki, hogy az ajtó nyitva legyen!

— Ön tehát azt akarja, hogy gutaütve roskadjak össze? Amiért oly szerencsétlen vagyok, hogy ilyen vénséges dáma szomszédságába kerültem!

— Pszt! ha meghallaná!

— Igen, ismétlem, vénséges!

— Csitt!

— Ha ifju volna és tude, nem volna szükséges magát elárasztani illatszerrel.

— De hisz az illatszer minden szalonba be van fogadva.

— Perze, te a szalonokban nem találás mást, ami neked tessék!

— De édesem, a szomszédaink nem élvezhetik a darabot... Figyelj te is.

— Mit figyeljek rajta? Egy szót sem értek.

— Majd megérted, ha kissé odahallgatsz, ahelyett, hogy annyit beszélsz.

— Az ember hát föl se nyithassa a száját!

párt között, és ezért támadnak a szélbali lapok oly elkeseredett vehemenciával a méltóságos és főtisztelendő urak legujabban megalkotott és közzétett pártja ellen. Mert hát minden választó kerületben csak egy értelmetlen tömeg van, ezt eddig a politikai olcsójanosok vagy nemzeti párti földesurak foglalták le és játszották ki az intelligens szabadelvű közép osztály és honorációrok ellen; ha már most erre a népre a papok és klerikális főurak pályáznak, akkor mi marad a honmentő 48-asoknak? Meghalt Kossuth, de él az isten, és ezután már ennek a nevében fog az utcán folyani a toborzás.

Eddig ez az érdekelletét nem is volt észrevehető, sőt a néppárt szervezkedése épen a szélbali ujságokban volt a legjobbakaratu hunyorgások között pertraktálva; miért? mert a néppárti méltóság nem követelte a közjogi alapra való ünnepléses felesküvést. A legsötétebb klerikálisoktól tarkállik ma is a függetlenségi és 48-as ugynevezett anyapárt, és Felső-Örre Fesztetich Andor gróf miniszter ellen egy szélbali álcázott lutheránus ultramontánt léptettek fel ellenjelöltül.

Am ezután már másképen lesz. — A szélbali képviselőjelölt ezután minden képen párt nélkül fog a legtöbb kerületben maradni, mert a liberálisoknak meglesz a maguk liberális párti jelöltjük, a klerikális szélbalit pedig azért nem veheti pártfogásába a tömeg mozgó néppárti káplánhad, mert a néppárt a legujabb program szerint a magyar közjog és ennek kiegészítő részét képező 1867-diki kiegyezés alapján áll.

Külömben itt vannak a küszöbön álló választások. A szélbali E—s mai száma ezekről a következőket írja:

A Néppárt különben csak ma szervezkedik s országszerte vannak máris képviselőjelöltjei. Csáktornyán néppárti jelölt mérközik a közoktatási miniszterrel. Duna-szerdahelyen néppárti jelölt akarja kétségesé tenni az igazságügyi miniszter diadalát. Bonyhádon szinte akcióba lépett a néppárt. Sőt a függetlenségi pártnak azok a hivei is, a kik eddig rendíthetetlenül állottak az elvek mellett, átpártolóban vannak a kormánypárthoz, inkább akarva annak a gyó-

zelmét elősegíteni, sem mint a klerikálisokkal küzdeni együtt. Szilágy-Somolyón is erősen fészkelődik a néppárt frakciója s jelöltet keres. Ugyanakkor pedig se a függetlenségipárt, se pedig a nemzeti párt, nem tudnak olyan jelöltet állítani, a ki a győzelem reményével mehetne bele a küzdelembe.

A bünrőlmondotta a német költő, hogy önmagából születve tovább gyarapodik. Szomorú volna ha ez állana mindig és mindenben. Ime két hazugság találkozik a fórumon egymással, a szélbali és néppárti, és — tölfalják egymást. Kedves egészségekre!

BELFÖLD.

Az országgyűlési szabadelvűpárt vasárnap, február hó 3-án esti 7 órakor értekezletet tart, melynek tárgyát az 1895. évi ujonczjutalékról szóló törvényjavaslat és a honvédelmi miniszterium 1895-ik évi költségvetése — a kapcsolatos jelentésekkel — fogja képezni.

ORSZÁGGYŰLÉS.

A képviselőház ülése.

— Az „Aradi Közlöny“ távirati tudósítása. —
Budapest, január 30.

Kezdeté délelőtt 10 órakor.

Elnök: Szilágyi Dezső.

Jegyzők: Eszterházy, Josipovich Imre és Hook.

A kormány részéről jelen vannak: Bánffy Dezső miniszterelnök, Wlassics Gyula, Josipovich Imre miniszterek.

Hitelesítették a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Boda Vilmos interpellációt jelentett be a szegzárdi főgimnázium megnyitása tárgyában.

A közoktatási költségvetés.

Thaly Kálmán konstata, hogy az egyházpolitika legviharosabb hullámzásai közepette: ő és egy néhányad maga voltak akiknek a közoktatásnál eszükbe jutott magával a közoktatással is foglalkozni; ezért megengedheti magának, hogy most szóljon egy egyházpolitikai kérdéstről is. Ez a kath. autonómia. Protestáns létére a legmelegebben óhajtja, hogy a kath. testvéreknek ez az óhajtása mentől hamarabb teljesedjék. Hiszen maguk a protestánsok, akik birtokában vannak, a legjobban tudják méltányolni az autonómia becsét. A miniszter készségét tolmácsolta az autonómikus mozgalmak gyámolítására; tisztaszivű óhajtja, hogy legyen meg az autonómiajuk a katolikusoknak mentől hamarabb.

(Helyeslés.) A középiskolai oktatás egy és más hiányait vázolván, megemlékezik a harmadik egyetemről. Ennek felállítására nem a felállítás helyén hanem a tanerők híján mulik. Egyetemi tanártól meglehetősen magas tudományos nívót kell követelnünk s ilyenek nélkül hiába állítanók föl a harmadik egyetemet, kárba veszne fáradozásunk, költségeink. Nevelni kell egyetemi tanerőket s a Lenhossek-féle embereket haza kell hoznunk a külföldről. (Helyeslés.) Szól a miniszter azon szándékáról, melylyel az egyetemi tanárok társadalmi helyzetét akarja emelni. Ezt a szándékot nem kárhóztatja, csak hogy a miniszter elfeledte megmondani, hogy miként akarja azt? A német egyetem rendszer az melyet a miniszter követendőnek talál. Ő közvetlenül tapasztalásból ismeri azt a rendszert. A német műveltségét maga is elismeri, hogy a német szorgalom és törekvés előtt maga is meghajol de eszébe jut önkéntelenül egy régi kurucz nótá, mely így hangzik:

Vigyázz kurucz, jön a német,

Lásd mily okos, tudós féreg. (Derűtség.)

Es a nótának igaza van, mert a német a tudós is, de féreg is, mert oszuszomászó. Már pedig ezt az utóbbi tulajdonságot nem szeretné, ha a miniszter átültetné hozzánk. Az egyetemi tanárok tekintélyét akarja a kultuszminiszter emelni, czimadományozással. Erre csak azt mondja, hogy ez nem magyar vonás. Neveztek volna csak Deák Ferenczet kegyelmes urnak, olyan mérgesen nézett volna, mint a hogy nézett pártjára akkor, mikor azt mondta: „Az ördög a ti vezéretek, én nem vagyok.“ (Derűtség.) Nem a czim adja meg az embernek, hanem az ember a czimnek a súlyt. Szilágyi Dezsővel kegyelmes czim nélkül sem mertek tréfálkozni az egyetemi hallgatók. (Derűtség.) Hagyjuk ezt a czimkorságot csak a németeknek. Majd beszél a muzeumról s ezzel kapcsolatban a szemléleti oktatásról. Mikor a népszerű felolvasásokat megkezdtek a nemzeti muzeumban, oda annyi nép tódult, hogy nem tért el. Ez is arra mutat, hogy a muzeumot ki kell bővíteni és a természeti tárt külön épületben elhelyezni. Szükségesnek tartja a vidéki muzeumokat s a történelmileg nevezetes helyeknek emlékekkel való megjelölését. A történelmi festőművészet emelését is óhajtja. A költségvetést megsavazza. (Helyeslés.)

Bartók Lajos szerint kulturális előrehaladásunk utjába gátló akadályul léptek közbe az egyházpolitikai kérdések, melyek országszerte felizgatták a kedélyeket. Most a küzdelemben mintegy szünet állott be s azért kötelességünk megragadni az alkalmat s foglalkoznunk kell a ta ügygyel. Mindenek előtt azonban a kath. autonómiairól szól, melynek létesítését sürgeti. Majd összehasonlítást tesz az előadó és a kultuszminiszter beszéde közt, kijelentve, hogy a bököket akkorra tartja fenn az új miniszternek, amikor az azokat tettekkel kiérdemli. Beszél azután arról az önállóság nélküli valóságról, a mely ugy kulturánkat, mint egyáltalán nemzeti életünket jellemzi.

— Azt nem mondtam. De a függöny föl-emelkedével mégis az a szokás, hogy a színészekre hallgassunk.

— Van is mit. Ez a grófkisasszony már a harmadik személyt fogadja és mind a hárommal énekel. Szép volna, ha a grófkisasszonyok minden látogatójukkal énekelnének!

— Pedig a darabot nagyon dicsérik.

— Dicsérhetik! A színészek is ügyetlenek. Akárhányszor jönnek-mennek, mind a két szárnyajtót kinyitják. Így szoktak járni egy grófi kastélyban mi? És az ajtót sohase csukják be maguk mögött — mindig magától csukódik be.

— Föl kell tételeznünk, hogy mögötte áll az inas, aki becsukja.

— Inas? Az imént a grófkisasszony azt mondta, levetkezni megy, azzal távozott egy ilyen magától csukódó ajtón. Ott is ott áll az inas, szép grófkisasszony! És ön ezért dobott ki tizenhat frankot!

— Te tulszigoru vagy.

— Es a fejük fölött egy közjegyző lakik, — legalább azt mondják! Mégis akkora lármát csapnak. Hát azzal nem törődnek?

— Te nem akarod a dolgot érteni!

— Te rettenetes vagy!

— Dehogy vagyok. De a szinpad az élet tükre, hát ott nekem olyat ne mutogassanak, hogy a grófkisasszony minden vendégével énekel és beszélgessen a ny inassal.

— De drágám, ha te ilyen szórszálhasogató vagy — lehetetlen tisztába jönnöd.

— Vagyis ön azt akarja mondani, hogy én oly buta vagyok, hogy képtelen vagyok egy szindarabot élvezni?

— Te örült vagy!

— Tessék! Mióta itt ülünk, már a harmadik hatfontos gorombaságot vágja a fejemhez.

— De hallgass az istenért, az egész földszint ránk figyel!

— Ön azt tartja: Játshatnak ennek a boldond asszonynak, amit akarnak — van is annak kellő ítélő tehetsége.

— De az égre, mindenki csak mi rajtunk nevet.

— Perozig se maradok tovább. Visszakérem a 16 frankot. Vonják le belőle az első felvonást, ha merik. A színházakat ugy kellene fizetni, mint a bérkocsit — óra száma. Az ember kifizetné távozóban, amennyit elfogyasztott... Isten! Most hatan is megölelik a grófkisasszonyt!

— De mikor hat testvérét találta föl egyszerre.

— Ugyan hogy lehetne hat testvérünket egyszerre elveszteni és föltalálni. Port hint a világ szemébe, hogy azok testvérei.

— Ha figyeltél volna a darabra, értenéd a végét.

— Hát olyan buta vagyok, hogy meg se tudom érteni?

— Azt nem mondtam...

— Egy minutáig sem maradok. Helyet! ki akarok menni!

— Várj, míg a függönyt leeresztik.

— Nem, nem várok.

— Nem zavarhatjuk föl a többieket a darab vége előtt.

— Ha ön nem ad nekem helyet, keresztül gázolok a publikumon.

— Csak egy kicsit várjon!

— Ön kiállhatatlan!

— Ön durva!

— Ah a szívem...

(Összerokkad. Férje és egy zártszékszomszédjuk kiviszik és kocsira teszik.) Az idegen itt meghajtja magát Duflost ur előtt:

— Uram, hogyha ő nagyságának és önnek szükségük van jó szolgálatomra, átadom névjegyemet!

Duflost ur elolvassa:

BRAS DE FER
vadállat-szelidítő.

Francoziából: E. VILMA.

Ha a régi törvényhozók feltámadnának, nem ismernének nemzetükre. Mindenütt csak utánzást, sablont, stréberséget látunk és semmi mást. Így lesz közéletünk sivár. Pedig fejleszteni kell önállóan a magyar tudományt, még pedig nem úgy, hogy az egyetem egyes miniszterségre törekvő tanároknak ideiglenes szabadszállása legyen. Oda olyan férfiak kellene, kik egész életüket a tudománynak szentelik. (Helyeslés.)

Ezredéves nemzeti fennállásunk megünnepléséről szólva, szükségesnek tartja ekkorra a hiányzó népiskolák felállítását különösen a nemzetiségi vidékeken. Majd rátér a művészetekre. A képzőművészeti téren művészeink sajnos — többnyire a külföldi akademiákat utánozzák, ahelyett, hogy eredeti magyar alkotásokra törekednének. Kérdést intéz a kultuszminiszterhez, hogy nem látja e már elérkezettnek az időt arra, hogy a színművészetek ága illő helyükre, a belügyminiszteriumtól, a kultuszminiszterium hatáskörébe helyeztesse nek át. Panaszkép említi fel, hogy a zeneakadémiában most is négy tantárgyat adnak elő németül, úgy hogy a magyar tanulók ezeket a tantárgyakat nem is hallgathatják. A költségvetést elfogadja, bár szívesebben szavazná meg egy pártjából kikerült kormánynak. Az új kultuszminiszterben erős, törekvő tehetséget lát s ha már általában benne vannak a bizalmi nyilatkozatban, mint a ház egyik szerény jegyzője, üdvözli Szilágyi Dezsőt, mint a képviselőház új elnökét. (Derűtség.)

Elnök az ülést öt percre felfüggeszti, mely után szól.

Herman Ottó, ki legelőször is azt mondja, hogy az egyetemi tanároknak nincs szükségük czímemeleésekre, mert aki tulságos anyagi és czímbebeli kiténtetésekre számít, az nem lehet a tudomány igaz apostola. Az új miniszterről szólva, mit egy nagy vihar vetett a felszínre, nem tudja, hogy a vihar által partra vetett üres tajték-e, vagy igazgyöngy. Ezt majd a jövő fogja megmutatni. Az egyházpolitikáról beszél, azt mondva, hogy amit a miniszter a két hátralevő egyházpolitikai javaslatról mondott, az már bizonyos megalkuvás, már pedig ha a miniszter a pásztoroknak megmutatta a hátát, érezni fogja a pásztorbotok súlyát is. Ha ki akarjuk vetköztetni azt a középkori lovagot páncéljából, mely most ismét feltámadóban van, akkor először ki kell annak kezéből venni a kardot, mert míg az lesz kezében, addig sujtani fog. A néppárt megalakulására a papi vagyon szekularizációjával kell felelni. (Zaj. Felkiáltások. De szerényen kezd.) Ó az általános vallásszabadságnak híve, mert elve az, hogy minden vallás szabad, melyért nem büntethet a törvény. Minden vallás tartson magának annyi papot és olyan papot, aminőt akar. (Derűtség balról.) Ezekután rátér a közoktatásügyre s kijelenti, hogy a tanárképzés Magyarországon rosszul áll, mert nincsenek alkalmas tanárképző intézeteink. Hogy nálunk a tudományos erőket nem becsülik meg, arra nézve felhossa gróf Haller Béla esetét, akit itthon nem alkalmaztak s aki ennél fogva kiment Heidelbergbe hol most már egyetemi magántanár. Az egyetemi tanárságra az államnak kell kiválasztani a talantumokat, megfigyelve azok tudományos hajlamait, ki kell küldeni őket a külföldre s azután ültetni a katedrára, akkor majd meglátjuk, hogy tíz év múlva milyen lesz egyetemünk nívója. Hosszabban beszél még a nemzeti kultúra fejlesztéséről, melynek egyik főfeltétele a tanár képzés szoliditása s végül kijelenti, hogy a költségvetést elfogadja.

Végül Boda interpellált a szegzárdi főgymnasium tárgyában.

Holnap ismét folytatják a kultuszvitát.

Az aradi vashidak ügye.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, január 30.

Arad város közönsége felküldte a belügyminiszternek ama közgyűlési határozatát, melyet az Uj-Aradra, illetve a várba vezető hidak felépítésére s a 250,000 forintnyi hozzájárulási összegre vonatkozólag hozott.

Nekem volt alkalmam a belügyminiszternek erre vonatkozó leiratát olvashatni, mely még a héten megküldetik Arad városának.

A belügyminiszternek az ellen, hogy

Arad város közönsége a hid építéshez 250.000 frttal hozzájárul és hogy az építéshez szükséges területeket és védgátreszeket ingyen átengedi — kifogása nincsen.

Véglegesen azonban csak akkor fogja jóváhagyását megadni, ha a kereskedelmi miniszter által kívánt helyszíni bejárás és az ezzel járó tárgyalások megtörténtek. Ezzel együtt azt kívánja a belügyminiszter, hogy a város által megszavazott összeg, illetőleg a felveendő kölcsön mikénti beszerzését megállapítsák, illetve annak megállapítása után a részletes költségvetést hozzá felterjesszék.

A határozat egyes pontjaira meg fogja tenni észrevételeit annak idején, most azonban egyelőre előzetes tájékozással tudatja Arad városával a pénzügyminiszter egyes észrevételeit, melyek a leiratban szó szerint a következőleg hangzanak:

A közgyűlési határozat első pontja ellen, amennyiben az a hidakra vonatkozólag rendelkezésre álló tervek, költségvetést és előirányzott összköltséget érinti, a pénzügyminiszter urnak nincs észrevétele. Ami azonban az Uj-Arad felé vezető hid tengelyének elhelyezését és egyéb ezzel kapcsolatos munkák kivételét illeti, a felett a megtartandó pótbéjárás lesz hivatva dönteni. Az I. számú zsilip-től a Boczkó-utózáig terjedő kikövezett védöltés meghagyása ellen a pénzügyminiszter urnak nincs észrevétele, ámbár ez a háztelkekre alkalmassá vált telektömb szétoztására zavarólag fog hatni.

A létesítendő közúti hidhoz vezető utvonal, az óvártéri új védöltés és a Maros folyó partjának fenntartására vonatkozó második pontra nézve a nevezett miniszter ur azt jegyzi meg, hogy a hidhoz vezető ut, mint közlekedési ut s idővel mint utcavonal, e jellegénél fogva a város által volna ugyan fenntartandó, valamint a védöltés is, mert egyszerűs mind a várost védi az árvíz ellen, mind azáltal, mert a művek a hid biztonságához és kihasználhatóságához is szükségesek — hajlandó beleegyezni abba, hogy a második pontban érintett munkák és szolgáltatások a kincstár által teljesíttessenek, azonban annak határozott kijelentésével, hogy az ezzel kapcsolatos kiadások az építendő hidak bruttó vámjövödelmét első sorban terhelik, mit különben a város közönsége is beismer azzal, hogy határozatának 7-ik pontjában a hidvám tiszta jövödelmét az első pontban érintett építményeknek a 2-ik pont értelmében leendő karbantartása körül felmerülő költségek figyelembe vételével kívánja megállapítani.

A közgyűlési határozat harmadik pontját illetőleg a pénzügyminiszter urnak nincs az ellen észrevétele, hogy a Boczkó-utóza végétől kiinduló és jelenleg fennálló Maros-hidhoz vezető utvonal és vámház területe, amennyiben ezek a város telekkönyvi tulajdonát képezik, a város birtokába bocsájtassanak, a meennyiben azonban a töltés kihordatnék, elvárja a nevezett miniszter a város közönségétől, hogy az Uj-Arad felé vezető hid feljárójának elkészítésére az e célra felhasználható anyagot ingyen engedje át.

A határozat negyedik pontja ellen a pénzügyminiszter urnak egyébként nincsen kifogása, és kijelenti, hogy a város közönsége a hidépítési költségekhez a 250,000 frtnyi összegben és a többször idézett közgyűlési határozatban elvállalt teljesítményeire felül, mivel sem fog megterhelhetni, a 250,000 forintnyi hozzájárulási összeg lefizetésének határidejét azonban nem kívánja megállapítani, hogy azt a város a munkálat közben a kincstárra eső fizetések megtörtént teljesítése után, vagyis ha már a kincstár az építkezésekre 500,000 forintot tényleg kiadott, tartozzék egy összegben lefizetni.

A közgyűlési határozat 5. 6. és 7-ik pontja ellen a pénzügyminiszter urnak nincs észrevétele.

A nyolcadik pont első bekezdése ellen, mely a hidvámjövödeléből származó tiszta jövödelem mikénti szétoztásáról szól, szintén nincs kifogása. Nem járulhat hozzá azonban ahhoz, hogy a kincstár által befektetendő összegekből annak idején leszámitandó legyen az az összeg, melyet a hidépítési célra

megszerzett, vagy a jövödelemben megszerzendő területek értékesítéséből fog nyerni. Az építkezésre vonatkozó költségvetésben az ingatlanok kisajátítására alig 6000 frt irányoztatott elő, minthogy pedig ezt az eddig megszerzett Atzél Péter-féle telek 80,000 frtnyi vételára többszörösen felülmúlja, az építési költségek az előirányzott összegnél előreláthatólag magasabbak lesznek.

A kilencedik pont ellen a pénzügyminiszter urnak nincs észrevétele, mert a vámszedésből származó jövödelem, amennyiben az közczélokra fordítatik, a fennálló szabályrendeletek értelmében a d o m e n t e s.

A tizedik pontban érintett vámdíj szabályzat a kincstár és a város által egyetértőleg fog megállapíttatni, amelynél elvül azt akarja a pénzügyminiszter ur megtartani, hogy az a jelenleginél alacsonyabb ne legyen.

Attérve a város közönségének három irányban előterjesztett kérelmére, először is, ami azt illeti, hogy az Uj-Arad felé építendő hid feljárója tört kövezettel, a gyalogjárók aszfalttal láttassanak el, a nevezett miniszter urnak nincs kifogása, de csak az esetre, ha az költség többletet nem okoz, vagy az előirányzott költséget nagyban nem emeli.

Az a kérelmet azonban, hogy a város részéről megajánlott 250,000 frt tran nézve a város részére 250,000 frt erejéig kölcsönt engedélyezzen, nem teljesítheti, miután arra megfelelő alappal nem rendelkezik. Különbben is a város e kölcsönt bármely pénzintézetből s minden nehézség nélkül felveheti. Ennek következtében a kérelmezett illeték és bélyegmentesség, a mely egyáltalában nem volna megadható, tárgytalan ná vált.

A várba vezető hid vámsmentes használatára nézve előterjesztett kérelmet csak az esetben vehetné a pénzügyminiszter ur figyelembe, ha ez a vámsjövödelmet nem csökkentené, vagyis ha a hid, illetve a hozzávezető ut Uj-Arad felől oly módon volna elzárható, hogy a hidat a várba menőleg távolabb fekvő vidékekre is ne lehessen felhasználni, és idegenek a hidat a vár felőli oldalról egyáltalán ne használhassák.

E kérdés megbeszélése és a kivitel módjának meghatározása különben a pótlólag tartandó bejárás egyik tárgyát fogja képezni.

IDÓJÁRAS.

Legnyomás: reggel 7 órakor 758.8 milliméter, délután 2 órakor 759.8 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° — 4.7, délután 2 órakor C° — 2.8. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor K. 4, délután 2 órakor EN. 4. Felhőzet: reggel borult, délután borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 4 milliméter hó.

Vármegyei hivatalnokok fizetés-emelése.

— Saját tudósítónktól. —

A nehéz megélhetési viszonyok különösen a hivatalnoki kart arra kényszeríti, hogy minden követ megmozdítson helyzetének javítására. Most a megyék kezelő és segédszemélyzete indit országos mozgalmat a fizetés fel-emelés iránt. Zalavármegye kezelő és segédszemélyzete írtatban kereste meg az összes megyék s így a r a d v á r m e g y e i kollégákat is, a melyben esetelik, hogy míg az állami irodatisztek 900—1000 forttal, az irnokok 500—600—700 frttal vannak fizetve, addig a megyei hasonrangu tisztviselők jóval kevesebb fizetést huznak. Kívánják, hogy a fizetés oly magasra emeltessek, mint az állami alkalmazottaké. A mozgalom pártolását kéri s véleményt arra nézve, hogy értekezlet tartassék-e, melyben az egyes megyék kartársai 1—1 taggal vegyenek részt s ennek megállapodásához képest kérvényt adjanak át a miniszterelnökhöz, belügyminiszterhez s a képviselőházhoz, vagy külön-külön minden megye személyzete kérvényezzen a fentebb említett faktorokhoz.

Az írtatban kifejtett irány különben a következő két részben öszpontosul:

1-ször Valamennyi megyei irnok fizetése ugy mint az államiaknál van 500 frtra, lakbérére 150 frtra felemeltessék, s ha elő nem lépnek is 5 év múlva 100, attól 5 év múlva ismét 100 frt fizetés emelésben részesítsék; azok pedig, kik 650 frtot már jelenleg is élveznek 100 frt, s 5 év elmultával ha elő nem lépnek ismét 100 frt javításban részesüljenek. 2-szor. Az iktató, kiadó és irattárnok, mint irodatisztek fizetése hasonlóan a törvényszéki irodatisztek fizetéséhez 800 frtra, s lakbérük 175 frtra kiegészítettessék, s öt év elmultával 100, attól öt év múlva ismét 100 frt fizetés emelésben részesítsessék, annál inkább, mint-hogy ezek előléptetése teljesen ki van zárva.

IDŐJÓSLAS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Január 31. —

Szeles. — Fagy. — Helyenként csapadék.

Érdekes szerelmi vallomás.

— Aradi pikantéria. —

I.

Lassan, szeliden hulló fehér csillagai a fehér égnek esnek, esnek a földre s beterítik téli poezissal a fekete rögöket. Nagy fehér balmokban áll az utcán a hó, az udvarokon dombok vannak belőle s hőmbert építenek abból a gyerekek.

Megdobálják egymást hólabdával.

Oh, ez kedves multság nagyon, dobálni egymásra az égből esett hideg vendéget. — Szép, derék játék ez a kicsi fiúknak...

Mert a gyerekek szoktak ugyan hóval dobálni egymás között, de tizenéves nagy leány ugyan mit szaladgál már hólabdával az udvaron, különösen egymaga.

A dolog úgy áll, hogy Iluséknál nincs több gyermek, egyedül az édes barna Iluska, a becsézett féltett s minden korai szerelmi virágfakadástól gondosan őrzött Ilus.

Ilust olyan gondosan őrzik apásk, hogy például Ilusnak nem is szabad az ablakhoz állnia, mikor a szomszédék Jani fia a ház előtt kuncsorog.

— Utálatos kölyök ez a Jancsi, mondja az apa. — Jobban tenné, ha az érettségi után nézne.

— Igen, apa édes — mondta Ilus — oly csuf, vad fekete szeme van neki...

II.

— Ugyan mit tudsz ugy elmulatni egymagad a hólabdákkal Ilusom? kérdeste az anya.

Mert Ilusnak es igen kedves multsága volt. Lefutott az udvarba s kacagva sikongott, midőn hamvas nyakába hó pihék estek.

Sok, sok lapdát csinált s aztán röpiteni kezdte azokat, kedves ügyetlenséggel dobva meg a pulykákat, Nerót, a Nancsi cselédet s ugy kacagott, nevetett, olyan vidám volt, hogy az valóságos gyönyörűség.

— Jót tesz Ilusnak ez, mama — mondta apa — ne bándd, hadd tegye. Nézd milyen piros mindig, ha a játékából feljön, hogy csillognak a szemei.

III.

Apa tegnap a folyosón állt s nézte ezt a játékot.

Ekkor csodálatos dolog történt.

Ilus ugyanis amint dobálna fel a háztetőre, az udvar fára a hógömböket, ügyetlenkedik s óhatatlan, hogy egy-egy lapda át ne repüljön a magas kerítésen a szomszéd udvarába. Nem szép dolog havat szállítani idegen hatalmasságok territoriumára, ad oda is eleget az isten, de hát utóvégre is ez nem olyan nagy baj.

Igen, de most még esodálatosabb történt.

Amint Ilus gömbje repülne a levegőben hirtelen a kerítés mögül másik lapda száll fel...

A két gömb találkozott. A másik, az a kerítés mögül jött másik igen erős kézzel volt dobva, a két lapda találkozáva a levegőben szerte hullt.

— Oh — gondolta villámgyorsan a papa, ki régebben maga is foglalkozott szerelmes történetekkel.

Amint a gömbök szétszálltak, két papirdarab libogott a levegőben s egy hirtelen támadt erős szélroham oda vitte mindkettőt a papa lábai elé.

As egyikén Ilus betűi voltak, az 5 vékony finom betűi. Legfölül ez állt:

— Kedves Janim!

A másik — no a másik nem kevésbé levél volt. Ezen is volt felül megszólítás:

— Aranyos Ilusom!

Papa e napon igen mérges volt és Ilus sokat sirt.

IV.

Ilus gyengélkedik s „orvosai tanácsára“ addig nem szabad lemennie az udvarba, míg a hó el nem olvad.

Azután is csak az egészségügyi szabályok pontos figyelembevételével.

A szabályok pontos és szigorú szabályok betartásáról a mama gondoskodik.

HIREK.

Január 31. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Nol. Péter. — Protestáns naptár: Nol. Péter. — Görög-keleti naptár (január 19.): Ma ár apát. — A nap két 7 óra 30 perczkor, nyugszik 4 óra 58 perczkor.

Szabadságharózi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan. Kölossey-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 3—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

Február 2. A közti vaspálya és téglyagyár részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Február 3. A „Széchenyi“ gőzmalom részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Február 3. A hadastyán-egylet közgyűlése délelőtt 10 órakor a városban.

Február 10. Az aradmegyei takarékpénztár közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Vonatok közlekedése.

— Érvényes 1894. évi október hó 1-től. —

ARADRÓL	ARADRA
<i>Budapest felé indul:</i>	<i>Budapest felől érkezik:</i>
Nagyvárad reggel 5.18	Vv. Csabáról reggel 9.10
Szolnokig d. u. 5.56	Nagyvárad este 8.42
Gyorsvonat reggel 8.20	Személyvonat reggel 6.10
Személyvonat d. u. 11.30	Személyvonat d. u. 3.55
Személyvonat este 9.45	Gyorsvonat este 6.55
<i>Erdély felé:</i>	<i>Erdély felől:</i>
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 7.—
Soborsinig d. u. 2.30	Gyorsvonat d. e. 8.10
Személyvonat d. u. 4.30	Személyvonat d. e. 11.—
Gyorsvonat este 7.05	Személyvonat este 8.55
<i>Temesvár felé:</i>	<i>Temesvár felől:</i>
Vegyesvonat reggel 6.20	Személyvonat d. e. 10.48
Vegyesvonat d. e. 11.35	Vegyesvonat d. u. 8.44
Személyvonat d. u. 5.—	Vegyesvonat este 10.55
<i>Szeged felé:</i>	<i>Szeged felől:</i>
Személyvonat reggel 5.—	Személyvonat reggel 8.50
Személyvonat d. e. 9.—	Személyvonat este 6.45
Vegyesvonat d. u. 4.20	Személyvonat este 10.—
<i>Gurahonca felé:</i>	<i>Gurahonca felől:</i>
Személyvonat reggel 6.40	Személyvonat reggel 8.—
Személyvonat d. u. 5.28	Személyvonat este 6.50
Vegyesvonat d. u. 12.30	Vegyesvonat d. e. 11.43

— Február hó elsejével új elfizetést nyit az „Aradi Közlöny“-re a kiadóhivatal. A képviselőházban a legérdekesebb és legfontosabb kérdések tárgyalása most van napirendre tűzve, melyekről az „Aradi Közlöny“ minden nap kimerítő távirati tudósítást hoz. Az „Aradi Közlöny“ teljesen feleslegessé teszi a budapesti lapok járatását, a mennyiben már kora reggel körülményesen közli az előző nap folyamán történeteket, a mikről a fővárosi újságokból csak késő délután vehetne tudomást a közönség. Külön kiadásainkat helybeli elfizetőknek házhoz hordatjuk, mindjárt a megjelenés után. Elfizethetni bármely naptól lehet, egy óra helyben 1 frt, vidékre 1 forint 20 kr-ával.

— József főherceg unokája. A „Politikai Hetiszemle“ legutóbbi számában a következő érdekes hírt olvassuk: „Bécsi ndvari körökből arról értesülünk, hogy a Brünben állomásozó s az ottani dragonyos ezredben főhadnagyi rangot viselő József Agost főherceg neje, Augusta bajor hercegnő, királyunk unokája, örvendetes családi eseménynek néz elébe, melynek bekövetkezését márczius hónapra várják.“

— Hány lakója van Aradnak? Érdekes statisztikát vettünk tegnap az aradi főorvosi hivataltól, a hol pontos följegyzések alapján nyilvántartják Aradváros összes lakóinak számát. Ezen adatok szerint Aradváros lakóinak száma jelenleg 46,932 lélek, a mely tekintélyes számból 2113 katoná, 44819 pedig polgári személy.

— A beteg püspök. Popovics temesvári szerb püspök állapotáról — mint temes-

vári tudósítónk sürgönyzi — Albert bécsi tanárt, Billroth utódját telefon utján értesítették. Albert tanár, Bécsi dr. temesvári kórházigazgató előadása után kijelentette, hogy az üszkösödő láb amputálását lehetségesnek tartja s a végső esetben leutazik. Ennek folytán már meg is hívták a beteghez.

— Gyászünnepély. Bold. Hirschl Mózes emlékének tiszteletére ma csütörtökön, január 31-én esti fél 5 órakor, mint elhalálkozásának évfordulója napján a zsinagógában gyászünnepély fog tartatni.

— A lottó király neve. Szerencsésen kiállotta büntetését Farkas Menyhért, kit annak idejében a ternójáért elítéltek. Ki is szabadul a börtönből, s most újra élni próbál, ha ugyan ezt nem veszi tőle rossz néven az igen tisztelt társadalom. A gyermekei azonban a kik Aradon tartózkodnak, hátat mutatnak a régi névnek. A fővárosi lapok feltételezett híre ugyanis való. A hivatalos lap tegnapi száma már tényleg közli, hogy a belügyminiszter kiskoru Farkas Janka, Ilonka és Béla aradi illetőségű, ugyanottani lakosok vezetéknévének „Bogdánfi“-ra kért átváltoztatását megengedte.

— Athelyezes a honvédséghez. Yuli Alfred, gróf Hadik cs. és kir. 3-ik huszár ezredbeli főhadnagy a honvéd lovasság tényleges állományába helyeztetett át.

— Elt és halál. Aradváros területén született a mult hét folyamán összesen 26 gyermek. Ezek közül 13 fi és 13 leány; a születés évi aránya 288 pro mille. Meghalt összesen 22 egyén, még pedig 9 fi és 13 nő. A halálozás évi aránya 248 pro mille.

— Tolvajok az indóházban. Az aradi pályaházban elkövetett lopások ismétlődnek. Tegnap éjjel ismét egy teherkocsit törtek fel eddig ismeretlen tettesek, s onnan kétszöveg cukrot loptak el. A tartalék-szobából pedig egy vasuti ór bundáját lopták el. E helyütt a tettest elfogták.

— Kegyelmi kérvény Ráczluért. Amint a „Gazeta Transilvaniei“ írja, az összes erdélyrészi választók elhatározták, hogy kérvényt nyújtanak be ő felségéhez, amelyben Rácziu és társainak megkegyelmezését kérik. Rácziu jelenleg a szegedi államfogházban hűsöl.

— A legpraktikusabb borszövetkezet. A sűrű hóesésben kibukkant egy alak, a hátán feltűnően nagy csomaggal. A sarki rendőr megállítja kérdve, mit visz magával? Az alak habozik, miközben az alkapitány elé kerül. Itt naptényre jó Pópa Tódor minden machinációja. Ő ugyanis pár hét óta állandóan lopja a bort az „Aranykulcs“ pinczéjéből, hol Morodán János, bűntársa, mint hetes volt alkalmazva. A borszövetkezet tagjait átkísérték a vizsgálóbírószághoz.

— Behozatali tilalom. A kereskedelemügyi miniszter a Galiczia és Bukovina némely kerületeiből származó árukra nézve elrendelt behozatali tilalmat a belügyminiszterrel egyetértőleg a gácsországi Skalat és Tarnopol nevű kerületekre kiterjesztette, ellenben a gácsországi Bohoroczany, Brdy, Brzeozany, Horodenka, Kamionka, Strumilova, Kolomea, Kosow, Nadvorna, Podhajcze, Rohaty, Sniaty, Flumasz, Zaleszoziky, továbbá a bukovinai Kotzmann nevű kerületre vonatkozólag, miután a járvány ezen területeken megszűnt, hatályon kívül helyezte.

— Kimutatás. Az aradi kir. főgymnázium és áll. főreáliskola ifjusági segélyző egyesülete a karácsonyi szünet alkalmából a tanulók között összesen 187 gyűjtőívet osztott ki azon kérelemmel, hogy az ünnepek alatt szegénysorsu tanulótsaiknak könyvekkel és ruhával való segélyezése céljából rokonaik és ismerőseik között krajczáros gyűjtést eszközölni sziveskedjenek. E gyűjtés eredményét van szerencsénk a következőkben kimutatni, és egyttal a nyilvánosság előtt is nyugtatni:

1. Kabdebó György I/b. osztályu tanuló gyűjtött 25 frt 50 kr, 2. Vas Sándor I/b. 8 frt 8 kr, 3. Schauer Gyula I/b. 4 frt 20 kr, 4. Prokop Dezső I/b. 2 frt 11 kr, 5. Ottlik Géza I/b. ívét elvesztette, 6. Kiss Ferencz I/b. 34 krt, 7. Baumgartner Dezső I/b. 6 frt, 8. Fried József I/b. 2 frt 80 krt, 9. Kollin Jakab I/b. 6 frt 60 krt, 10. Hadán Aurél I/b. 1 frt 15 krt, 11. Werner Ferencz I/b. 1 frt, 12. Schmidt Antal I/b. 1 frt 91

13. Simonides Lajos I/b. 45 krt, 14. Enyedy Zsigmond I/b. 10 frt 82 krt, 15. Grósz Jenő I/b. 1 frt 57 krt, 16. Kárász Győző IV. 6 frt 80 krt, 17. Péterffy Antal IV. 6 forint 20 krajczárt, 18. Kovács István negyedik osztály 7 forint 40 krajczárt, 19. Grimm Jenő negyedik osztályu 13 frt 20. Holló Sándor IV. 7 frt 85 krt, 21. Hirsch Ferencz IV. 1 frt 40 krt, 22. Tisch Ferencz IV. 2 frt, 23. Kuttm Alfréd IV. 6 frt 15 krt, 24. Schiaker Béla IV. 1 frt 84 krt, 25. Eles Géza IV. 8 frt 95 krt, 26. Walder Béla IV. 1 frt 10 krt, 27. Ötvös Aladár IV. 4 frt 28 krt, 28. Pásztó Sándor IV. 10 frt, 29. Heeger János IV. 8 frt 10 krt, 30. Seidner Frigyes IV. 12 frt, 31. Leitner Ernő IV. 2 frt 30 krt, 32. Gergely László IV. 7 frt 50 krt, 33. Weidenfeld Iván IV. 8 frt 34, Jakócs Ernő VII. 2 frt 20 krt, 35. Jegesi Károly VII. 3 frt 90 krt, Bökényi Arisztid VII. 5 frt 35 krt, 37. Beresényi Sándor VII. 70 krt, 38. Nicora Valér VII. 1 frt 70 krt.

— **Három férjes asszony.** Két pécskai asszony elvált a férjétől. Ez azonban nem volt nekik elég, még jobban meg akartak szabadulni a férjeiktől. Egy közvetítőnő segítségével gyilkos bérélték tehát, kinek feladata lett volna tegnap éjjel a megutált férjeket — drága vérdíj fejében — láb alól eltenni. A gyilkos béreoz egy harmadik asszonytól is kapott megbízást férj gyilkolására s mind a három gyilkosságot tegnap éjjel kellett volna végrehajtani. A kiszemelt gyilkos azonban — úgy látszik — vagy megijedt, vagy pedig furdalta a lelkiismerete, mert a pécskai csendőrpáncsnoknál jelentkezett s ott így szólt:

— Ne gondoljak, hogy rossz ember vagyok; ime három asszony fölfogadott férjeik meggyilkolására; ha nem akarják hinní, jöjjenek velem, majd bizonyítom. Nem akarok én többet ülni, elég volt nekem 15 év!

— Az őrsparancsnok három csendőrrel utnak indult a bűnbánó emberrel, s miután számos terhes gyanuok alapján a súlyos vádat beigazoltak vélte, a három gyanúsított asszonyt letartóztatta. Ezek eleinte tagadtak, de később beismertek mindent. Adták őket a bíróságnak.

— **Köszönetnyilvánítás.** A folyó évi január hó 28-án tartott revauche bál rendezésége a költségekből fenmaradt 87 frt 21 krt az izraelita nőegylet jótékony özéjaira adományozni sziveskedett, mely nagylelkű adományért hálás köszönetét fejezi ki Neuman-Fürst Mária, elnök.

— **Elveszett tegnapelőtt** este a Forray-utca és a Hungária kávéház közötti utronalon egy hosszú nyell tekerőbúka lorgnott. A megtaláló illő elismerésben fog részesülni, ha azt tulajdonosának Sallay Béláné urnőnek átsegelgáltatja.

— **Pályázatok** Pénzügybírszámleési állásra a kaposvári pénzügyigazgatóságnál 14 nap alatt; végrehajtói állásra a magyar láposi járásbírságnál két hét alatt.

FYMEN.

Bleier József jegyet váltott **Fischer Helén** kisasszonnyal, **Fischer Samu** aradi polgártársunk hűgával.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Február 1. Özv. Somogyi Józsefné növendékeinek táncpróbája (Fehér Kereszt.)
 Február 2. Tanítók társas estélye és táncvigalma (a polgári iskola dísztermében.)
 Február 2. Iparosifjak bálja (Iparosház.)
 Február 2. Az új aradi ifjuság tánc estélye.
 Február 2. A vingai partestület táncestélye.
 Február 3. A helyi táncoló-egylet táncestélye.
 Február 9. Az aradi tornászok társasestélye a Kriepin-teremben.
 Február 16. Az aradi polgári jótékony nőegylet jelmezestélye (Fehér Kereszt.)
 Február 16. A kurticai olvasó-egylet táncestélye.
 Február 21. A segény tanulókat segélyező egyesület jótékonyestélye bálja (Fehér kereszt.)
 Február 24. A szárnyaskerekű dalkör álarozos bálja a Fehér keresztben.

A szegény tanulók bálja.

— Fényes farsangi est. —

Az idei bál szezonnak kétségen kívül legszebb, legkiemelkedőbb vigalma az lesz, melyet a szegény tanulók a segélyező egyesület fog rendezni az éhező, árva iskolás gyermekek javára. A jótékony-ság nemtői már is teljes ambícióval buzgókodnak azon, hogy ez estély minél sikerültebb legyen s eltekintve a jó mulatságtól, hozzon minél nagyobb tiszta jövedelmet az iskolák számára szoruló éhező, árva iskolásoknak.

A táncestély február 21-én lesz a

„Fehér Kereszt” emeleti nagytermében s hogy érdeke emeltessek, azt tombolával és gyermektánc bemutatásával kapcsolják össze.

Meghívókat helyben nem küldészt a rendezőség, csak a vidéken. A helybelieket a lapok útján hívja meg. Belépti jegyek ára: személyjegy 2 frt, család-jegy 5 frt, karzatjegy az első sorban 3 frt. Feülfizetéseket köszönettel fogadunk. Az estély 8 és fél órakor kezdődik.

Közelebb bővebben megemlékezünk a nagyarányú előkészületekről. Itt még a rendezőség tagjait mutatjuk be az alábbiakban:

H a u s e r Károlyné h. ezredesné, egyesületi elnök, **T a k á c s y** Sándor dr. bálelnök, **H e e g e r** Ernő egyesületi pénztáros, **B a l á s s** Ferencz egyesületi h. titkár.

A bálbizottság tagjai:

H ö l g y e k: Özv. **A n d r é n y i** Károlyné, **A v a r f f y** Imréné, özv. **B a r o s s** Ferenczné, br. **B á n h i d y** Antalné, **B o r o s** Beniné, **F á b i á n** Lászlóné, **F r i b e i s z** Miklósné, **H a l m a y** Andorné, **H a a s s** Sándorné, **H e n r i c h** Sándorné, **H e r m a n n** Gyuláné, **H e r c z e n é** Pollák Helén, **K a b d e b ő** Gézné, **K e r e s z t e s** Gyuláné, **K i n t z i g** Ferenczné, **L a m b e r g e r** Lajosné, **L u s z t i g** Arminné, **L u s z t i g** Mórné, **M a r s c h a l l** Lajosné, **M a r i n k o v i t s** Mária, **M i l l i g** Józsefné, **N a g y** Gyárfásné, **O n c u** Miklósné, **P u r g l y** Jánosné, **R e i c h e r** Károlyné, **R o b i t s e k** Agostonné, **S a l l a y** Béláné, **S á r m e z e y** B. Andiné, **S c h u s z t e r** Henrikné, **S i m o n** Karolin, **S t e i n i t z e r** Lujza, **S z a t h m á r y** Gyuláné, **S z o n t a g h** Gézné, **S u c i u** Jánosné, **T a g á n y i** Istvánné, **T i s z t i** Lajosné, özv. **T r a y t l e r** Antalné, **V a r j a s y** Arpádné, **V é g h** Aurelné, **V i r á g h** Lajosné, **V ö r ö s** Vidorné, **W a d o w s z k y** Gusztávné, **W a l d e r** Gyuláné.

U r a k: **A p o r** Gyula, **A s s a e l** Zsigmond, **A t z é l** Péter, **B a r a b á s** Béla dr., **B á c s k a y** Béla dr., **B á n h i d y** Antal dr., **B a r o s s** Ferencz dr., **B a r o s s** Zsiga, **B l a u** Lajos, **B o r o s** Iván, **B r a u n** Rudolf, **D á l n o k y** Nagy Lajos, **D á n i e l** Endre, **D á n i e l** Dezső, **D a r á n y i** János, **F ö l d e s** Soma, **F r i b e i s z** Miklós, **G e b h a r d t** István, **H e i n r i c h** Sándor, **I n s t i t ú r i s** Kálmán, **I s t v á n f f y** Béla, **I s s e k u t z** László dr., **I s z t r a y** Géza, **J a k a b f f y** Dezső, **K a b d e b ő** Sándor, **K a b d e b ő** Lajos, **K a b d e b ő** István, **K á l d y** Gyula dr., **K e l l** Lipót dr., **L a c z a y** István, **L u k á c s y** Lajos, **M a n d l** Vilmos dr., **M a f f e i** Géza, **M i l l i g** József, **M ü l l e k** Lajos dr., **M ü l l e r** Károly, **N a c h t s t e b e l** Gyula, **N a t l a n d** Bertalan, **N a g e l** Henrik, **P a r e c s** Gyula dr., **P a r e c z** György, **P á r i s** Lajos dr., **P u r g l y** János, **R a u s c h** Kálmán, **R o s e n b e r g** Miksa dr., **S á n d o r** Ede, **S a l a c z** Dezső, **S a l l a y** Béla dr., **S á r m e z e y** Manó, **S o r b á n** János, **S c h a r t n e r** Sándor dr., **S c h e r h á g** Ernő, **S c h e n k** Ferencz, **S z a c s v a y** Béla, **S z i l á r d** Győző, **S z e n d e** Tivadar dr., **T a g á n y i** Sándor dr., **T e n n e r** József, **T r a y t l e r** Andor dr., **T e d e s c h y** Viktor, **U r b á n i t v á n**, **U r b a n** Péter, **V a s s** Géza, **V á s á r h e l y i** László, **V á s á r h e l y i** Dezső, **V á s á r h e l y i** József, **V a r j a s s y** Arpád, **V a n n a y** Gyula, **V e r n e r** Miksa dr., **V e r z á r** Gyula dr., **V é g h** Aurél, **V i z e r** Dezső, ifj. **W a l d e r** Gyula.

(=) Az aradi tanítók és tanítónők társasestélyével egybekötött hangversenyének műsora: 1. „Beriot 12-ik hangversenye”, hegedűn előadja: **F ö l d e s** Luiza urhölgy, zongorán kíséri: **D a r á n y i** János ur. 2. a) **G r i e g** „Berceusa”, b) **L i s z t** „XII-ik Rhapsodia”, zongorán előadja: **M o l n á r** Géza mérnök ur, 3. „Nagy Aria” Bűvös vadászból, éneklí: **V a s s** Ida urhölgy, zongorán kíséri: **H ö s z l y** Jakab ur. — Egyben kéretnek a meghívottak, hogy a belépő jegyek iránt még ma intézkedni sziveskedjenek.

(=) Az aradi polgári jótékony nőegylet jelmezestélye, a mely február hó 16-án lesz, élénk megbeszélés tárgyát képezi városzerte. Mindenütt általános érdeklődéssel viseltetnek iránta s így remélhető, hogy az estély kitünő sikerű s igen mozgalmas lesz. Megjegyezzük itt, hogy a tiszta jövedelemből nemcsak a nőegylet által fenntartott árvaház szegény fiút és leánykát s gelyezik, hanem elszegényedett polgárnöket is. Már ez maga megérdemli, hogy a jelmezestélynek minél nagyobb közönsége legyen.

(=) A szegény tanulók egyesületének báljához küldendő tombolatárgyak a következő helyeken fogadtatnak el: Özv. **A n d r é n y i** Károlyné urnő, **S i m o n** Karolin (polgári leányiskola), **S t e i n i t z e r** Lujza (Hasszinger utcai ipariskola).

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVESZET.

A színház műsora:

Január 31. (Csütörtök) Éva grófné, színmű.
 Február 1. (Péntek) Az apócsok, vígjáték.
 Február 2. (Szombat) Délután: Egy bolond gondolat, vígjáték; este: A bányamester, operetta.
 Február 3. (Vasárnap) Délután: Fokróli-Fokra, vígjáték; este: A kondorosi szép csaplárné, népszínmű.

* **Három darab** került tegnap este színre s mindhárom kitünő mulatságot szerzett a közönségnek. A „Bajazádok” operát a „Tábarintelesége” tragikomédiát a már ismert szereposztásban láttuk viszont. Neddát ezen alkalommal **B. B é t h y** Laura asszony énekelte. A két darab között „A másoló” drámaletre ment, a melyben **Benedek**, **Delli**, **Emma**, **Fórisz**, **Gál** és **Szendrei** jeleskedtek.

TÁVIRATOK.

Belügyi államtitkárok.

Budapest, január 30. (Saját tud. táv.) Mint hírlík, **L a t k ó c z y** Imrét a belügyminiszterium első államtitkárává, **S z é l l** Ignác miniszteri tanácsost másodállamtitkárrá nevezik ki. Az utóbbi már **H i e r o n y m i** minisztersége alatt volt kiszemelve.

A Kossuth-ereklyék megszerzése.

Budapest, január 30. (Saj. tud. táv.) A „Hazánk” mai számának valótlaniságtól hemzsegő közleményével szemben felhatalmazva vagyunk kijelenteni, hogy a közoktatásügyi költségvetésbe a történeti becsü iratok megszerzésére felvett, 20,000 forintos részlettétel töröltetése tervezve nincs. A kérdéses 100,000 frt általában a történeti becsü iratok beszerzésére vétetett fel s amennyiben **K o s s u t h** Lajos hagyatékában vannak ilyenek, a kormány nem haboz ezeket megszerezni.

Zichy Nándor gróf.

Budapest, január 30. (Saj. tud. táv.) **Z i c h y** Nándor gróf ő nagyméltósága, mint a néppárt vezére, a mai napon levelet intézett a magyar általános hitelbank elnökéhez, **A n d r á s s y** Aladár grófhhoz, és kijelenti, hogy kénytelen az igazgatóságban viselt tagságáról lemondani, miután legujabban irtóháborút indított a tőke ellen. Valószínű, hogy **Z i c h y** gróf épen így fog eljárni többi zsiros állásával is, amelyeket más részvénytársaságoknál elfoglal. Továbbá hírlík, hogy a nemes gróf ama százezrekre rugó összeget, amelyet a budapest-esztergomi vasut financirozása által szerzett, rendelkezésére bocsátja a vezérlete alatt álló néppárt kasszájának.

Közlekedési akadályok.

Budapest, január 30. (Saj. tud. táv.) Hivatalos jelentés szerint a debreczenmiskolcz-szerencsi vonalokon hóakadályok miatt a forgalom szünetel.

A trónörökös halálának évfordulója.

Bécs, január 30. (Saj. tud. távirata.) **R u d o l f** trónörökös halálának évfordulója alkalmából ma délelőtt a Hofburg kápolnájában és a kapuczinusoknál az elhunyt trónörökös lelkiüdvéért csendes miséket mondtak. A császári sirbolt a kapuczinusoknál teljesen ki volt világítva. A trónörökös koporsója előtt fekete bársonnyal bevont imaasztalka állott. Fél 10 órakor **L a j o s** **V i k t o r** főherczeg érkezett meg, ki pompás koszorut tett a koporsóra és rövid ideig némán imádkozott. Az est koszoruk közt a cumberlandi herczeg és herczegnő fényes koszorú

ruja érkezett. Dél előtt 10 órától a közönség szabadon mehetett be a sirboltba. — Délben 12 órakor a német nagykövet a császár nevében fényes koszorút helyezett el a koporsóra.

Reményteljes főhercegnő.

Bécs, január 30. (Saját tud. táv.) Mária Jozefa főhercegnő, Ottó főherceg neje, legközelebb Budapestről ide érkezik. A főhercegnő örvendetes családi eseménynek néz elébe s ez idő alatt a Károly Lajos főhercegről nevezett szállodában szándékozik lakást venni.

Osztrák-Magyar vámértekezlet.

Bécs, január 30. (Saj. tud. táv.) Ma Bécsben összeült az osztrák-magyar vámértekezlet, amely a többi közt a szerződésellenes bolgár vámok kérdésével is foglalkozni fog.

A lengyelek köszönete.

Lemberg, január 30. (Saj. tud. táv.) Galiczia előkelő világa páratlan ovációkkal köszönte meg Sapich hercegnek a kiállítás sikerét. Köszönetét nyilvánítá uralkodónknak, ki nem pénzzel, nem szuronyyal, hanem szívvel hódítja a népet. A többi uralkodók ezt példa gyanánt vehetnék. Az ünnepnek politikai fontosságot tulajdonítanak.

Gondnokság alá helyezett herceg.

Páris, január 30. (Saj. tud. táv.) Charles herceg gondnokság alá helyezte Henrik fiát, ki most körutazáson bejárja a világot.

Ki lesz Giers utódja?

Pétervár, január 30. (Saj. tud. táv.) Staal báró orosz londoni nagykövet kijelentette, hogy továbbra is Londonban akar megmaradni. E szerint nincs kizárva, hogy Siskin lesz tényleg Giers utódja, mivel Lobanov herceget magas korára való tekintettel alig fogják kinevezni.

Jakobinusok lázongása.

Rio de Janeiro, jan. 30. (Saj. tud. táv.) A jakobinusok tegnap ismét tüntettek. A csapatok az éjjel fegyverben álltak és ismételt összeütközés alkalmával többen megsebesültek. A tüntetések a forradalom alatt elkövetett kihágásokat szellőztető „Brazil” lap és a kormány ellen irányulnak és ismétlődéssel fenyegetnek.

KÖZGAZDASÁG.

— Az „Aradi Polgári Takarékpénztár” részvénytőkéjének felemelésére vonatkozó közleményünk kapcsán arról értesülünk, hogy az elsőbbségi kötvények felcserélésére kiadni szándékozt 200 darab új részvényen kívül az alaptőkének egy millió koronára való kikerekítésére kibocsájtandó további 200 részvény tehát összesen 400 drb. új részvény elővételi joga egyenlően fogja illetni úgy a régi 3000 részvény, mint az 1000 elsőbbségi kötvény tulajdonosait, és pedig olyformán, hogy ezen összesen 4000 darab részvény között egyenlően fog megoszlni az elővételi jog. Ezen elővételi jog gyakorlására vonatkozólag az intézet azon üdvös újítást szándékozik életbe léptetni, hogy az elővételi jog igénybevétele nem a részvények bemutatása és lebélyegzéséhez lesz kötve, hanem hogy az 1894. évi szelvények kifizetésével egyidejűleg min-

den szelvénytulajdonos annyi elővételi igazolványt kap, mint ahány szelvényt bemutat. — Tíz ilyen elővételi igazolvány adja meg egy új részvény elővételi jogát.

Tekintve, hogy egy új részvény átvételi árfo-lyama 650 forintban lett megállapítva s ezen mi-velet keresetülvitele után az intézet vagyona teljesen befizetett 500.000 forint részvénytőkéből és 210.000 forint tartalékalapból, összesen tehát 710.000 forintból fog állani, — minden egyes részvény valóságos belértéke 710 forint lesz. Az elővételi jog gyakorlása által tehát minden új részvényes legkevesebb 60 forint kedvezményben részesül s így minden egyes elővételi igazolvány ezen összegnek tized részét, vagyis 6 forintot ér meg.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Gyenes és Balog özég jelentése. —

Budapest, január 30.

Gabonaüzlet: Buzát ma mérsékelt-ten kínálták, a vételkedv igen gyenge, az irányzat csendes volt; elkelt néhány ezer mm. változatlan áron. Ma nem adatott hivatalos jelentés.

Határidő-üzlet: Amerikából érkezett lanyhább jegyzésekre, nálunk is lanyháb- ban indult az üzlet buzában, tekintettel igen gyenge üzletmenetre lanyhán zárult is. Tengeri változatlanul indult s később csekély vásárlási kedvre 2-3 krral meglanyhult. Zab és roza lanyhább.

Zárul 11 órakor

Buza márczius-április 1894	6.94—6.96
Buza szeptember-október 1894	6.59—6.60
Tengeri május-június 1894	5.53—5.54
Tengeri őszre	6.26—6.27
Zab márczius-április 1894	—
Zab őszre	6.03—6.04
Káposzta-repeze	10.85—10.75

Külföld: New-York: buzára $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ tengerire $\frac{7}{8}$ — $1\frac{1}{8}$, lanyhább, Chicago: buzára $\frac{5}{8}$ — $\frac{7}{8}$, tengerire $\frac{7}{8}$ — $1\frac{1}{8}$ lanyhább, Páris csendes, London és Liverpool gyenge.

Értéktőzsde: Külföldi igen szilárd jegyzésekre nálunk is igen szilárdan indult az üzlet nemzetközi papirokban, s oszák zárlat felé gyengült meg némileg a hitel részvény. Helyi papirban csekély üzlet volt s ezért változatlanok maradtak.

Zárul 11 órakor:

Osztrák hitelrészvény	416.30
Magyar hitelrészvény	507.75
Osztrák államvasút	398.50
Rima-Murányi	91.50
Déli vasút	105.—

— Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1895. évi jan. hó 29-én. Fizott sertés árak: 1. Magyar elsőrendű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 kilg-on felüli súlyban) 41.5—42. krig. Öreg közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) 41.5—42. krig. Fialat nehéz (páronként 320 kilg-on felüli súlyban) 43.—44. krig. Fialat közép (páronként 251—320 kilg. súlyban) 43.—43.5 krig. Fialat könnyű (páronként 250 kilg. terjedő súlyban) 43.—44. krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilg-on felüli súlyban) 41.5—42. krig. — Közép (páronként 220—280 kilg. súlyban) 42.—42.5 krig. — Könnyű (páronként 220 kilg. terjedő súlyban) 43.—44. krig. — Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilg. felüli súlyban) 41.5—42. krig. Közép (páronként 220—260 kilg. súlyban) 41.5—42 krig. — Könnyű (páronként 220 kilg. terjedő súlyban) 39.—41. krig. Sertésleltetés szám 1895. jan. hó 27-én volt készlet 114,301 darab. 1895. jan. hó 28-án felhajtator: 981 darab. 1895. jan. 28-án elszállított: 2994 drb. 1895. jan. 26-án maradt készletben 112,288 drb. — A fizottsertés üzletirányzata: Változatlan.

Szeszűzlet.

— Január 30. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 52.75. kicsinyben 53.— hordó nélkül per 100 liter % beleértve 25 forint fogyasztási adót.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1895. január 30.

Magyar aranyjárdék $\frac{4}{10}$	125.—
Magyar koronajárdék $\frac{4}{10}$	99.10

Magyar arany $\frac{4}{10}$	108.50
Magyar ezüst $\frac{4}{10}$	109.25
Magyar keleti vasút 1876.	123.75
Magyar földtehermentesítési kötvény	98.—
Magyar italmegváltási kötvény	101.95
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	98.—
Magyar nyereség-sorsjegy kölosón	159.50
Tiszazabályozási és szegedi kölosón	145.—
Osztrák papírjárdék	100.50
Osztrák járadék ezüst	100.50
Osztrák járadék arany	125.50
Korona járadék	101.—

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, január 30. d. n. 5 óra.

Fajta	Irányzat	100 kg. ár	
		frttól	frttig
Buza bányai uj		6.50	6.75
Buza tiszavidéki		5.55	6.80
Buza pestvidéki		6.50	6.75
Buza fejezmegyei		6.00	6.75
Buza bácskai		6.60	6.85
Roze uj, I-ső rendű		5.45	5.00
Roze uj, II-od rendű		5.40	5.45
Árpa takarmány		5.80	6.15
Árpa égetni való		6.30	6.80
Árpa sörfőzdei		7.15	8.15
Zab		5.90	6.35
Tengeri bányai		6.10	6.15
Tengeri másnemtű		6.—	6.00
Káposzta-repeze bányai		—	—
Köles		6.20	6.80
Buza szept.-okt.		6.58	6.60
Buza márcs.-ápr.		6.93	6.95
Buza máj.-jun.		5.51	5.58
Roze szept.-okt		6.26	6.27
Tengeri jul.-aug.		—	—
Tengeri aug.-szept.		—	—
Tengeri októberre		—	—
Zab márcs.-ápr.		6.02	6.03
Zab szept.-okt.		—	—
Káposzta-repeze aug.-szept. 1894.		10.50	10.65

LEGTÜNETHI ÉSZLELETEK.

Hó és nap	Légnyomás milliméterekben		Hőmérséklet C°	
	legmagasb	legalantabb	legmagasb	legalantabb
Jan. 19	769.5	767.4	0.7	— 3.9
„ 20	69.0	64.	5.8	— 3.0
„ 21	62.1	55.3	8.7	— 1.0
„ 22	55.7	52.9	10.5	— 3.1
„ 23	54.4	50.3	1.5	— 3.5
„ 24	58.8	48.8	0.7	— 8.5
„ 25	52.8	49.8	2.0	— 12.2

Hó és nap	Szél		Felhőzet	Csap. mm.	Észrevétel
	irány	erős.			
Jan. 19	EN.	4	borult	—	ködös
„ 20	DK.	6	félborult	—	—
„ 21	DK.	6	borult	—	—
„ 22	DN.	6	borult	4.2	esős
„ 23	EN.	2	borult	2.2	havas eső
„ 24	EN.	6	félborult	3.6	délelőtt havas eső
„ 25	DN.	6	borult	7.6	este havas eső

POSGAY LAJOS dr.

Aradvárosi

Evadberlet
118. szám.

színház.

Havibérlet
18. szám.

Csütörtökön, 1895. január 31-én

ÉVA GRÓFNŐ.

Szinmű 5 felvonásban. Írta: Voss Richárd. Fordította: Cseglédi Andor.

SZEMÉLYEK:

Dürea gróf	Gál Gyula.
Éva, leánya	Angyal Ika.
Holm Elimár gróf	Benedek Gy.
Hartwig János, gyáros	Tompa K.
Özvegy Hartwigné, anyja	Rónasszékina.
Schöller, lelkész	Balassa J.
Schöller, neje	Tolnainé.
Hempel, serfőző	Forrás Pista.
Hempelné Gertrud, neje	Pajor Agnes.
Braun, polgármester	Csatár Gy.
Braunné, neje	Kacsér Nina.
Wolf, ügyvéd	Szendrei M.
Dr. Weller Emil, ügyvéd	Bihari Akos.
Tolnaité	Déli Emma.

Kezdeté 7 órakor.

KIS LOTTO.

Brünni:

84, 79, 3, 7, 55.

Felölös szerkesztő: Vass Geza.

Arad sz. kir. város kap. hivatalától.

17844/1894. sz.

Felhívás.

A kocszi vezetők a színházhoz és onnan vissza oly sebesen szoktak hajtani, hogy a színházba igyekező gyalogosok testi épsége veszélyeztetve van.

Elrendelem ennél fogva, hogy a színelőadás kezdete és végeztével úgy az Atzél Péter-utcán, valamint a templom- és Deák Ferencz utcák torkolatánál csak lassu menetben szabad hajtani.

Az ezen intézkedésem ellen vétők az 1879. évi XI. t. cz. 120. §-a alapján büntetve lesznek.

Arad, 1894. december hó 27-én.

Sarlot Domokos
főkapitány.

151/1895.

Pályázati hirdetmény.

Arad sz. kir. város törvényhatóságánál egy 1100 frt tisztí fizetéssel kapcsolatos fogalmazói állás választás utján betöltendő lévén azokat akik ezen állásra pályázni kívánnak s az 1883. évi I. t.-czikk 3. §-ban előirt minősítéssel bírnak felhívom hogy pályázati kérvényüket 1895. évi február hó 12-ig hivatalomnál benyujtsák.

Arad 1895. évi január hó 19.

Salacz Gyula
kir. tanácsos polgármester.

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertára
és művegytani laboratoriuma
Aradon, Szabadságtér.

Szivesen ajánlkozik minden bárhol és bárki által hirdetett gyógyszer-különlegesség beszerzésére, s készletben tart következő megbízható hatású szereket:

Chinin-cukor és Chinin csokoládé gyermekeknek könnyen beadható hideglelés elleni szer, melyet a magyar orvosok és természetvizsgálók pályadíjjal koszorúztak. Mind az 5 világrészben el van torjedve. Egy darab 6 kr.

Misera-cseppek dr. Hager javított receptje szerint, legmegbízhatóbb szer hideglelés ellen felnőttek számára. Egy üveg 75 kr.

Circassian. Biztos hatású és ártalmatlan szerekből összeállított hajfestőszere — Egy üveg 1 frt 40 kr.

Dr. Brnatzik fogcseppje. Bármely fogfájást azonnal megszüntet. 1 üveg 35 kr.
A Rozsnyay-féle

Serail-arczkenőcs. Az arczon mutatkozó májfoltok eltűzésére a legalkalmasabb szer, mely bőrszépítő hatásában minden más szert felülmul. Egy kis tégely 70 kr. és egy nagy tégely 1 frt.

Anosmin. A lábizzadás és feltörés ellen biztosan használható. Egy üveg 50 kr.

Valóditokaji bor. Kifünő minőségűek dr. Szabó Gyula világhírű pinc.éjéből. Ara 1 üvegnek 3 és 5 frt.

Ménesi aszúbor. Egy 35 centil. üveg 1 frt 50 krajczár.

Chinabor. 2% Chinintartalommal. Egy 30 centiliteres üveg 1 frt.

Vasas Chinabor. 2% Chinin és vasoxydtartalommal. Egy 30 centil. üveg 1 frt.

Pepsinbor. 2.5% tartalommal. Egy 20 centiliteres üveg 1 frt.

Üvegmaró tinta. Egy üveg 1 frt.

Salon-bengali tüzek. Füst és szag nélkül, vörösfekete és sárga színben. Egy kt 2 frt.

Magnesium fáklyák. 150 normal gyertya-fényvel. Hat percig égo, 1 drb 60 kr. 12 percig égo, 1 drb 1 frt 10 kr. 24 percig égo, 1 drb. 2 frt 10 kr.

Iroda tintapor. (Fekete vagy violaszinben) 1 adag 1/2 literre 10 kr.

Dr. Kepes fagybalzsama. A megfagyott kezet vagy lábát 3-4 nap alatt biztosan meggyógyítja. Egy tégely ára 40 kr.

Lang rheuma ellenes szere. Mindenféle eredetű rheumás és osztoos fájdalmak ellen igen hiroes és keresett szer. Egy üveg ára 30 kr.

Dr. Kelen köhögés elleni pora. mely minden féle köhögést biztosan gyógyít. Ara 40 kr.
Mindazon gyógyszerek — a pakolási csekély költségek hozzáadásával — bárhova posta útján is elküldetnek.
Uancsak ezen gyógyszertárban minden vegyvisz csálatra megbízásunk elfogadtatnak és lelkiismeretes telje-
49. 3-x.

Ternovai járás főszolgabírójától.

2483/894

78. 1-3.

Árverési hirdetés.

Melynélfogva közhírré tétetik, hogy Draucz község volt urbéreseinek tulajdonát tevő erdő területből 66 hold 27 □-ölnék rendkívüli kihasználása a nagyméltóságú m. kir. földmivvelésügyi miniszterium által engedélyeztetvén, a kihasználni engedélyezett terület fatermékének eladására Draucz községhez határidőül 1895. évi február hó 15-ik napjának d. e 9 órája azzal tuzetik ki, hogy a feltételek az árverés napjáig a hivatalos órák alatt úgy hivatalomban, mint a draucz körjegyzőségi irodában betekintheők.

Ternova, 1895. január 28.

Megbízásból
Jonescu Döme
szolgabíró.

155/1895.

74. 2-3.

Árverési hirdetmény.

Baja urbéres község részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint az urbéri rendezés folytán birtokába jutott csereföldek és közös legelőn létező 931 ^{81/1800} hold 17272 frt 55 kr becsértékü erdejének tövön leendő eladására, a második nyilvános árverés folyó évi február hó 4-én délelőtt 10 órakor Tótváradon a körjegyzői irodában fog megtartatni, az árverési feltételek a tótvárad körjegyzői irodába a hivatalos órák alatt megtekintheők, a zárt ajánlatok a becsárnak 10^{0/0}-nyi bánompénzzel ellátva, és azon kijelentéssel, hogy a feltételeket ismeri és azoknak magát aláveti, szinte a körjegyzőséghez czimezve küldendők, ezen ajánlatok azonban az árverés megkezdése előtt a helyszínen is átadhatók.

Kelt Tótváradon, 1895. évi január 25.

Dánn György
körjegyző,

Popa György
bíró.

26532/1894.

Hirdetmény.

Városunk közönségének ezennel tudomására hozzuk, hogy azon magánosok, kik saját házi srükségletükre a közvágóhídon hentes által ser-tést vágatnak, tartoznak a városi fogyasztási adó felügyelőségtől előzetesen igazolványt beszerezni, mert különben a vágás a fogyasztási adó befizetését igazoló bárca nélkül meg nem engedtetik.

Arad, 1894. decz. 15.

A városi tanács.

M. kir. államvasutak.

29575/I. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak szentesi osztálymérnökségénél egy irodaszolgai állás üresedett meg, melylyel 210 frt azaz kétszáztiz forint, illetve 1895. évi július hó 1-től 250 frt, azaz kétszázötven frt évi fizetés, 60 frt lakbér és szolgálati ruházat élvezete van egybekötve.

A polgári alkalmazásra jogosító hadügyi vagy honvédelmi miniszteri igazolvánnyal ellátott kiszolgált katonai altisztek az ily állások betöltésénél elsőbbséggel bírván, felhívjuk azon altiszteket, kik az 1873. évi II. t.-cz. értelmében jogosultsággal bírnak és pályázni óhajtanak, hogy említett igazolvánnyal felszerelt folyamodványukat — melyben a vasuti szolgálatra képesítő, 35 évet meg nem haladó koron, ép egészséges testalkaton kívül a magyar nyelv szóval és írásban való bírása, a számolás elemeiben való jártasság, valamint a magyar honpolgárság kellően igazolandó — következő czim alatt: »A magyar kir. államvasutak üzletvezetőségének Aradon. Pályázat irodaszolgai állásra» borítékba zárva legkésőbb 1895. évi márczius hó 1-ig terjeszszék be; minthogy az ezen napon tul beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A kérvényre 50 kr, bélyeggel még el nem látott mellékleteire pedig egyenként 15 kr-os okmánybélyeg teendő.

Aradon, 1894. december 24-én.

Az üzletvezetőség.

Az igen tisztelt közönség szives tudomására hozom, hogy Aradon 6 éven át

Tóth és Sonn czég

alatt folytatott társas **szabó üzletet** a mai napon közös barátságos megegyezés útján megszüntettük és az üzletet az összes cselekvő és szenvedő vagyonnal átvevén azt

Sonn József

ezelőtt „MÜNZ F.”

törvényszéki leg bejegyzett czégem alatt a társas czég által

eddig birt helyiségben (Andrássy-ter Bing ház)

fogom tovább vezetni.

Hogy t. vevőim minden igényeinek eleget tehessek, üzletemben kitünő szabásról gondoskodtam, nemkülönben a legjobb minőségű bel- és külföldi szövetek dús választékát tartom raktáron, valamint pontos és jutányos kiszolgálás által is megelégedésük elnyerésére fogok törekedni.

Midőn társas czégünk iránt eddig tanúsított jóindulatáért köszönetemet kifejezem, kérem azt számomra továbbra is fenntartani,

kiváló tisztelettel

SONN JÓZSEF.

83 1-10

136/1895. p. m.

Hirdetmény.

Azok, kik az 1895. évre tenyésztésre ingyen selyempetét kívánnak, felhivatnak, hogy a polgármesteri hivatalnál jelentkezve neveiket s a kívánt pete mennyiségét az ott kitett ivre feljegyezzék.

Kik később jelentkeznek kevesebb petére tarthatnak igényt.

A jelentkezők kötelezik magukat a peték átvételére.

Az ingyen petéket átvevők kötelezik magukat.

1. Mástól petét el nem fogadni.

2. Minden termett gubót beszállítani a hozzá legközelebb eső kir. beváltó intézethez, mely a pete kiosztás alkalmával megjelöltetik. A gubók tekintet nélkül arra, hogy puha, vagy dupla gubók-e, kiloként egy forintjával váltatnak be, csak a külsőleg fekete gubók, mint teljesen haszonvehetetlenek fognak 10 krajczárjával beváltatni.

3. Azok akik a termett gubókat bárki másnak eladnák, egy később meghatározandó összeg erejéig meg fognak büntettetni.

Arad, 1895 évi január hó 18.

Salacz Gyula

kir. tanácsos, polgármester.

Csanádvármegye alispánjától.

510/1895.

73. 2—2.

Hirdetmény.

A Csanádvármegye törvényhatóság bizottság által megállapított 1895/6. évi költségeloirányzat szerint a törvényhatósági közutak fenntartásához és részbeni kiépítéséhez szükséges kö- és kavicsanyagnak kifuvarozása I. A központi és nagylaki járásokban 2829 frt. II. A battonyai és kovácsházi járásokban 4737 frt. Összesen 7566 frt költségösszegre van előirányozva.

Ezen munkálat foganatosításának biztosítása céljából az 1895. évi február hó 21-ik napján délelőtt 10 órakor a megyei széképület kis tanácstermében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az előirányzott költségösszegek után számítandó 5%-től bántépénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a vármegye alispánjához annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Ajánlatok az összes és külön-külön az I. és II. alatti munkára fogadtatnak el. Az ajánlatok a kavics felosztási kimutatásban kitett egységárak bizonyos százaléka mellett engedmény vagy felülfizetés kikötésével teendők.

A felosztási kimutatásokban kitett kavics mennyiségek és ennek folytán az előirányzati összegek adatai csak tájékozással szolgálnak; a véglegesen megállapított anyagmennyiségek a költségvetésnek jóváhagyása után fognak vállalkozókkal közöltetni.

A szóban forgó fuvarozásra vonatkozó felosztási kimutatás, részletes feltételek és szerződési minta az itteni államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban megtekinthetők.

Makón, 1895. évi január 18-án.

Meskó Sándor
alispán.

26389/1894.

Hirdetés.

A nagymélt. földmivelésügyi m. kir. miniszter ur 75862/894 sz. a. kelt rendelete nyomán ezennel közhírré tétetik hogy a morvaországi cs és kir. helytartóság f. évi november hó 22-én 40923. sz. a. kelt hirdetménye szerint a magyarországi hasított körmű állatok (kivéve a ragadós tüdőlobbal fertőzött törvényhatóságok területéről származó szarvasmarhákat) azonnali levágás céljából vasuton mindazon morvaországi városokba bevihetők, melyekben állat orvosi felügyelet alatt álló közvágóhid van.

Arad, 1894. évi december hó 15.

A városi tanács.

Arad sz. kir. város kapitányi hivatalától.

17702/1894.

Hirdetmény.

A beállott havazások esetén fe hivatnak a ház és telektulajdonosok, hogy házuk és telkük előtt elvonuló gyalogútról a havat mindan nyiszor ahányszor szükséges, lesepertessék s olyankor pedig, midőn a gyalogjáró csuszós, azt apró homok vagy fűrészporral beszórassék, mivel ellen esetben a gyalogutak gondozása iránt alkotott szabályrendelet alapján szigoruan büntettetni fognak

A házak udvaraiban összegyűlt s kihordatni szokott hó mennyiség lerakóhelyéül a Maros meder, a szemét-erakóhelyek a szárazhid baloldalán, a Hercz-féle fatelep mögött elterülő mélyedés, a nagyváradi-ut jobboldalán az élőviz-csatorna töltése mellett levő gödrös terület és a Kossuth-utca végén levő hid baloldalán az élőviz-csatorna balpartjáig elterülő mélyedés jelöltetik ki.

Arad, 1894. december 21.

Főkapitány ur távollétében:

Nyáry Béla
alkapitány.

Legjobb minőségű száraz

tűzifa

kapható **Vuk M. és fainál** pályaudvar, bejárat a pécskai-uton, a m. kir. csendőrlaktanyával szemben.

Kivánatra a tűzifát házhoz szállítjuk, fuvardij kocsinként, azaz 2 méter 40 kr.

Megrendelni lehet **Wallfisch Mór** lakásán, fő-ut 46. szám, vagy telefon utján 69. szám. 44. 3—3.

Felhívás.

Popa Onucz erdőőr, mint özv. Patrubány Gergelyné született Dániel Terézia erdőbirtokosnő alkalmazottja a ternovai járás főszolgabírója által részére 1881. évi szeptember hó 20-án 34. szám alatt kiállított erdőri eskü-bizonyítványát elvesztette.

Ezt a vármegye közigazgatási erdészeti bizottságának a szóban forgó eskü-bizonyítvány érvénytelenítése iránti kérelmére hozott 580/894. k. g. b. számú végzése folytán ezennel közzétéve kérem és felszólítom az eskü-bizonyítvány esetleges feltalálóját, hogy azt a jelen felhívás hírlapi közzétételétől számítandó 15 nap alatt a nevezett erdőrnek visszaadja s esetleg Aradvármegye közigazgatási erdészeti bizottságához küldje be.

Kelt Drauczon, 1895. január hó 29.

81. 1—1.

Zvonár Gyula
urad. gazdatiszt.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására juttatni, hogy a helyben fennállott

Tóth és Sonn

törvényszékieleg bejegyzett közkereseti társaság a közöttünk, volt társasági beltágok között létrejött barátságos megegyezés mellett megszűnt s hogy ennél fogva

férfi-szabó üzletemet

törvényszékieleg bejegyzett

Tóth Mihály

czégem alatt, a „Fehér Kereszt” átellenében levő

Deák Ferencz-u. 42. sz. házban

(ezelőtt Reisz Ottó-féle villanyműszerész üzlethelyiség)

személyes szabászatom és vezetésem mellett folyó évi február hó 1-től kezdve tovább folytatni fogom.

Midőn a fentebb említett társas cég irányában tanusított becses jóakarátát a jövőre nézve számomra kikérni s remélni bátorkodom, egyidejűleg becses figyelmébe ajánlom azon körülményt, hogy üzletemet teljesen ujonnan felszerelvén, anyagkészletraktáramban a legfinomabb magyar, angol és francia posztószövetek és kelmék dus választékban állanak t. rendelőim rendelkezésére.

Teljes tisztelettel

Tóth Mihály.

79. 1—10